

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **95555** (13) **U**
(51) МПК (2014.01)
A61K 33/38 (2006.01)
A61P 31/02 (2006.01)
B82B 3/00

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

(21) Номер заявки: u 2014 08079 (22) Дата подання заявки: 17.07.2014 (24) Дата, з якої є чинними права на корисну модель: 25.12.2014 (46) Публікація відомостей про видачу патенту: 25.12.2014, Бюл.№ 24	(72) Винахідник(и): Важнича Олена Митрофанівна (UA), Лобань Галина Андріївна (UA), Ганчо Ольга Валеріївна (UA), Курапов Юрій Анатолійович (UA), Андрусишина Ірина Миколаївна (UA), Джабер Валід Катем Ода (UA), Скрипник Микола Валентинович (UA) (73) Власник(и): ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ "УКРАЇНСЬКА МЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ", вул. Шевченка, 23, м. Полтава, 36024 (UA)

(54) СПОСІБ ОДЕРЖАННЯ НАНОЧАСТИНОК ОКСИДУ СРІБЛА З АНТИМІКРОБНИМИ ВЛАСТИВОСТЯМИ

(57) Реферат:

Спосіб одержання наночастинок оксиду срібла з антимікробними властивостями включає їх стабілізацію похідним 3-гідроксипіридину та високомолекулярною сполукою. Композитні наночастинок виготовляють з конденсату наночастинок оксиду срібла (10 нм), осаджених на кристали натрію хлориду, шляхом їх диспергування в розчині ПВП низькомолекулярного разом з 2-етил-6-метил-3-гідроксипіридину сукцинатом і застосовують для антимікробної дії.

UA 95555 U

Корисна модель належить до галузі медицини і фармації, а саме нанотехнології одержання протимікробних засобів.

Незважаючи на швидкий прогрес у створенні лікарських препаратів і розвитку фармацевтичних технологій, інфекційні захворювання, викликані бактеріями, продовжують залишатися однією з найбільших проблем охорони здоров'я в усьому світі [Global trends in emerging infectious diseases / K.E. Jones, N.G. Patel, M.A. Levy [et al.] // Nature. - 2008. - Vol. 451, № 7171. - P. 990-993]. У цьому зв'язку інтерес викликають розробки на протимікробних заходів на основі нанотехнологій [Pelgrift R.Y. Nanotechnology as a therapeutic tool to combat microbial resistance / R.Y. Pelgrift, A.J. Friedman.// Adv. Drug Deliv. Rev. - 2013. - Vol. 65, № 13-14. - P. 1803-1815]. Серед таких агентів, пов'язаних із нанотехнологіями, одну з перших позицій посідають наночастинки (НЧ) срібла [Rizzello L. Nanotechnology tools for antibacterial materials / L. Rizzello, R. Cingolani, P.P. Pompa // Nanomedicine (Lond). - 2013. - Vol. 8, № 5. - P. 807-821]. На світовому ринку представлені дисперсії НЧ срібла з чітко визначеними розмірами, концентрацією та стабілізуючими речовинами, однак широке різноманіття інфекційних збудників та клінічних ситуацій, які передбачають застосування протимікробних засобів, роблять актуальним створення композитних НЧ срібла з поліпшеними фізико-хімічними властивостями та посиленою фармакологічною активністю, а також розробку відповідних способів їх одержання.

Відомий спосіб одержання НЧ срібла для подальшого медичного застосування, заснований на короткому електричному розряді між двома срібними електродами в деіонізованій воді [Разрядно-импульсные системы производства нанокolloидных растворов биологически активных металлов методом объемного электроискрового диспергирования / А.А. Щерба, С.Н. Захарченко, К.Г. Лопатько [и др.] // Праці ІЕД НАНУ. - 2010. - Вип. 26. - С. 152-160]. НЧ срібла, одержані цим електролітичним шляхом, чисті і мають бактерицидну дію переважно на грамнегативні бактерії, однак концентрація таких НЧ невисока, вони недостатньо активні стосовно грампозитивних мікроорганізмів.

Існує винахід, в якому розкритий спосіб, що стосується одержання НЧ срібла методом термічного розкладання срібно-аміної сполуки [Pat. 2014024901 A1 WO, IPC B22F 1/00; B22F 1/02; B22F 9/30; B82Y 30/00; B82Y 40/00; H01B 13/00; H01B 5/00. Method for producing silver nano-particles and silver nano-particles / Iguchi Yuki (JP); Okamoto Kazuki (JP); applicant Daicel Corp (JP). - №WO2013JP71296; JP20120175467; applic. 31.07.2013; public. 13.02.2014.], однак до складу таких НЧ не введено стабілізуючі та модифікуючі речовини, які поліпшують їх антимікробні властивості.

Відомий спосіб одержання протимікробного засобу з НЧ срібла, для стабілізації яких застосовано природний полісахарид арабіногалактан [Пат. 2278669 С1 UA, МПК А61К 31/717; А61К 36/15; А61Р 31/04. Средство, обладающее антимикробной активностью / Александрова Г.П. (RU); Грищенко Л.А. (RU); Фадеева Т.В. (RU); Медведева С.А. (RU); Сухов Б.Г. (RU); Трофимов Б.А. (RU); заявитель и патентообладатель Иркутский институт химии им. А.Е. Фаворского Сибирского отделения Российской академии наук (RU). - № 2004132636/15; заявл. 09.11.2004; опубл. 27.06.2006]. Цей спосіб дозволяє одержати нанорідину, стабільну при зберіганні і активну проти музейних штамів мікроорганізмів, але на етапі одержання НЧ срібла потрібне додаткове очищення продукту реакції.

Існує спосіб стабілізації НЧ срібла лимонною кислотою з подальшим застосуванням їх для посилення стандартної терапії кишкових інфекцій [Пат. 71846 UA, МПК А61К 33/38. Спосіб лікування гострих кишкових інфекцій, викликаних умовно патогенними мікроорганізмами з використанням колоїдного срібла / Чемич М.Д. (UA); Полов'ян К.С. (UA); Гуков С.В. (UA); заявник та патентовласник Сумський державний університет (UA). - № u201201181; заявл. 06.02.2012; опубл. 25.07.2012, бюл. № 14/2012]. Такі НЧ срібла (25 нм) у концентрації 10 мг/л підвищують ефективність стандартної терапії кишкових інфекцій, але розчин наносрібла вводиться додатково, збільшуючи кількість застосованих препаратів, і не йдеться про підвищення антимікробної активності самих НЧ.

Відомий спосіб одержання рідини, яка містить очищені НЧ срібла, виготовлені шляхом взаємодії твердого та рідкого попередників у певних співвідношеннях [Pat. 10351611 A1 DE, IPC A01N 59/16; A61K 33/38; B01J 13/00; C08J 7/12. Liquid phase containing pure nano-particulate silver, useful in antimicrobial pharmaceutical or cosmetic preparations, obtained by eluting silver from (in)organic solid precursor with (in)organic liquid phase / Cichos Christoph (DE); Guggenbichler Josef Peter (DE); Cichos Irmgard (DE); applicant Cichos Christoph (DE); Guggenbichler Josef Peter (DE). - № DE2003151611; applic. 05.11.2003; public. 11.08.2005]. Одержана за цим способом і розведена до концентрації 0,44 мг/л нанорідину виявляє антибактеріальну, протівірусну, протигрибкову активність стосовно 10 видів збудників і має перспективи застосування в медицині, однак потребує ретельного додержання умов реакції та сепарації.

Відомий спосіб, за яким НЧ срібла з антимікробною дією одержують, використовуючи як відновник фільтрат культуральної рідини *Paenibacillus polymyxa* Jaas [Pat. 103509825 A CN, IPC C12P 3/00; C12R 1/07. Method for extracellularly synthesizing nano-silver particle through paenibacillus polymyxa Jaas cd cell-free filter liquor / Zhang Xin; Lin Ling; Deng Sheng; Zhou Yijun (CN); applicant Jiangsu Acad. Agricultural Sci. (CN). - №CN20121214095; applic. 27.06.2012; public. 15.01.2014]. Одержані за цим способом НЧ мають прийнятні розміри (20-50 нм), однакову форму та гарно диспергуються, але вихідні речовини, зокрема культуральну рідину, важко стандартизувати.

Найбільш близьким до запропонованого є спосіб одержання нанорідини, яка містить композицію наносрібла та пероксиду в антибактеріальному розчині [Pat. 103563983 A CN, IPC A01N 59/16; A01P 1/00. Nano-silver peroxide composite antibacterial solution and preparation method thereof / Zhao Bin; He Dannong (CN); applicant Sh. Nat. Eng. Res. Ct. Nanotech Co (CN). - № CN20121258483; applic. 24.07.2012; public. 12.02.2014]. Цей спосіб дозволяє одержати НЧ розмірами 1-10 нм, що характеризуються монодисперсністю та відсутністю агрегації. Завдяки поєднанню наносрібла та пероксиду такий розчин досягає високого рівня бактерицидності, але пероксид є недостатньо стабільною сполукою.

Недоліками відомих способів є недостатня антимікробна активність проти грампозитивних мікроорганізмів, необхідність додаткового очищення НЧ, а також неможливість стандартизувати процедуру синтезу, власна нестабільність додаткових речовин, застосованих при виготовленні композитних НЧ, або проблематичність використання як антисептиків.

Задача корисної моделі є розширення арсеналу протимікробних засобів за рахунок застосування НЧ оксиду срібла (10 нм), осаджених на кристали натрію хлориду, і стабілізованих у розчині похідним 3-гідроксипіридину (3-ГП) разом з ПВП.

Поставлена задача вирішується шляхом застосування конденсату НЧ срібла та стабілізуючих речовин для приготування рідкої дисперсної системи з протимікробними властивостями, який відрізняється тим, що за НЧ срібла слугує нанопорошок з частинками Ag-AgO розмірами 10 нм, осадженими на кристали натрію хлориду, а в ролі однієї зі стабілізуючих речовин виступає похідне 3-ГП, яке надає НЧ підвищеної розчинності та протимікробної активності.

Спосіб виконується наступним чином: Конденсат НЧ оксиду срібла одержують зі змішаних молекулярних струменів срібла та натрію хлориду у вакуумній установці методом електронно-променевого випаровування й осадження парової фази [Пат. 92556 Україна, МПК В82В 3/00, С23С 14/24, С23С 14/54. Спосіб одержання наночастинок системи метал-кисень із заданим складом електронно-променевим випаровуванням і конденсацією у вакуумі / Б.Є. Патон, Б.О. Мовчан, Ю.А. Курапов, К.Ю. Яковчук. Опубл. 10.11.10, бюл. № 21]. У даному способі використовували порошок субстанції з розмірами частинок 10 нм і складом: Ag-28,72 мас. %, O - 2,83 мас. %, Na, Cl та інші елементи - до 100 мас. %. Співвідношення атомних процентів O (6,35 ат. %) і Ag (9,55 ат. %) дорівнювало 0,7, що відповідало умовній формулі $AgO_{0,7}$ і дозволяло припустити наявність у конденсаті як Ag_2O , так і AgO.

Як одну з стабілізуючих речовин застосовують похідне 3-ГП - 2-етил-6-метил-3-ГП сукцинат. Субстанція 2-етил-6-метил-3-ГП сукцинату - біла кристалічна речовина з емпіричною формулою $C_{12}H_{17}NO_5$ та молярною масою 255,26 г/моль, гарно розчинна у воді та етиловому спирті, малорозчинна в ефірі, з максимумом поглинання в ультрафіолетовій ділянці спектру 297 ± 2 нм [Етилметилгідроксипіридина сукцинат. Субстанція-порошок. Производитель: ООО "Бион". Рег. номер: ЛСР-001704/07-260707]. 2-етил-6-метил-3-ГП сукцинат застосовується в клініці як препарат "Мексидол" та його генерики і виявляє антиоксидантну, антигіпоксичну, анксиолітичну, ноотропну дію, поліпшує мозковий кровообіг, функцію міокарду та печінки і має значну терапевтичну широту [Воронина Т.А. МЕКСИДОЛ® основные эффекты, механизм действия, применение [Электронный ресурс] / Т.А. Воронина. Режим доступа: <http://medi.ru/doc/a070196.htm>].

Другою стабілізуючою речовиною слугує полівінілпіролідон нізкомолекулярний (ПВП), котрий має молекулярну масу 8000 ± 2000 Дальтон і відомий як субстанція препарату "Гемодез-Н". Це порошок білого або жовтуватого кольору зі слабким специфічним запахом, легко розчинний у воді, спирті, хлороформі, нерозчинний в ефірі. Належить до 4 класу небезпеки - малобезпечні речовини [Поливинилпирролидон низкомолекулярный медицинский 8000 ± 2000 . Фармакопейная статья ФСП 42-0345-4367-03: РN002600/01-2003. - [Действующий от 2008-06-17]. - [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://www.sintvita.ru/docs/povidone8000.pdf>].

Для виконання способу порошок, що містить конденсат НЧ оксиду срібла, осаджених на кристали натрію хлориду, зважують на електронних вагах і вносять у суху скляну або

пластикову пробірку чи колбу в кількості 1-10 мг на 1 мл дисперсної системи. Субстанцію похідного 3-ГП зважують на електронних вагах і в сухому вигляді додають до порошку НЧ оксиду срібла в кількості 2-20 мг на 1 мл дисперсної системи. Роблять точну наважку ПВП низькомолекулярного медичного, достатню для створення в дисперсній системі 3-6 %

5 концентрації цієї речовини, використовуючи за розчинник рідину, яка містить 2,75-5,5 г натрію хлориду, 0,21-0,42 г калію хлориду, 0,25-0,5 г кальцію хлориду, 0,00025-0,005 г магнію хлориду, 0,115-0,23 г натрію гідрокарбонату та дистильовану воду до 1 л. Додають одержаний 3-6 % розчин ПВП до суміші НЧ оксиду срібла та похідного 3-ГП, перемішують струшуванням до

10 максимально можливого зменшення осаду, витримують при кімнатній температурі (+20 °С) протягом 2 год., відділяють осад шляхом гравітаційної седиментації і зберігають надалі закритою за тих же умов.

За критерії оцінки фізико-хімічних властивостей одержаної нанорідини вибирають лазерну кореляційну спектроскопію та атомно-емісійну спектроскопію. Як критерії протимікробної активності НЧ оксиду срібла, стабілізованих похідним 3-ГП та ПВП, обирають наявність

15 бактеріостатичної дії проти музейних штамів та клінічних ізолятів мікроорганізмів у рідких живильних середовищах. За критерій антисептичної та регенераторної дії використовують мікробне число в ексудаті спонтанно інфікованої рани, а також зміни площі рани при її обробці рідиною, що містить НЧ оксиду срібла, стабілізовані похідним 3-ГП та ПВП.

Корисна модель ілюструється наступними прикладами.

20 Приклад 1. Стабільність та розмірні характеристики рідини на основі НЧ оксиду срібла, покритих похідним 3-ГП та ПВП

Стабілізовані НЧ оксиду срібла готували наступним чином. Порошок, що містить конденсат НЧ оксиду срібла, осаджених на кристали натрію хлориду, зважували і вносили в суху

25 пластикову пробірку у співвідношенні 10 мг на 1 мл дисперсної системи. Субстанцію 2-етил-6-метил-3-ГП сукцинату зважували і в сухому вигляді додавали до порошку НЧ оксиду срібла в кількості 20 мг на 1 мл дисперсійної системи, що відповідало концентрації 2 % (маса/об'єм). Робили точну наважку ПВП низькомолекулярного і готували його 6 % (маса/об'єм) розчин, використовуючи за розчинник рідину з наступним вмістом солей віл: натрію хлориду 5,5 г, калію хлориду 0,42 г, кальцію хлориду 0,5 г, магнію хлориду 0,005 г, натрію гідрокарбонату 0,23 г.

30 Додавали одержаний 6 % розчин (маса/об'єм) ПВП до суміші НЧ оксиду срібла та похідного 3-ГП, перемішували струшуванням до максимально можливого зменшення осаду, витримували при кімнатній температурі (+20 °С) протягом 2 год., відділяли осад відстоюванням і досліджували надосадову рідину. Розподіл НЧ за гідродинамічним розміром (ГДР) в одержаній

35 рідині визначали за методом фотон-кореляційної спектроскопії на лазерному кореляційному спектрометрі "Zeta Sizer-3" (Malvern, Великобританія).

Рідка дисперсна система, що містить НЧ оксиду срібла, стабілізовані 2-етил-6-метил-3-ГП сукцинатом та ПВП, прозора жовтуватого кольору. При відстоюванні утворює незначну кількість

40 осаду бурого кольору, який легко мобілізується при струшуванні. Вона достатньо стабільна у часі. Містить НЧ в діапазоні 15-4300 нм, які утворюють 2 фракції. Перша з них - частинки з ГДР 17-40 нм, їх кількість становить 99,9 %, а маса - 32,6 %. Найімовірніший розмір НЧ цієї фракції 32,3 нм. Друга фракція включає НЧ розмірами від 500 до 1500 нм. Їх кількість дорівнює 0,1 %, маса - 67,4 %. Найімовірніший розмір частинок другої фракції - 934 нм.

Отже, рідка дисперсна система, виготовлена шляхом солюбілізації та стабілізації конденсату НЧ оксиду срібла 2-етил-6-метил-3-ГП сукцинатом та ПВП у день приготування

45 стабільна при трьох послідовних вимірюваннях і в значній кількості містить дрібні НЧ (до 50 нм), тобто не поступається за цими параметрами відомим дисперсним системам наносрібла.

Приклад 2. Концентрація срібла в рідкій дисперсній системі, що містить НЧ оксиду срібла, стабілізовані 2-етил-6-метил-3-ГП сукцинатом та ПВП

Рідкі дисперсні системи на основі НЧ оксиду срібла виготовляли, як описано в прикладі 1, і

50 використовували для визначення концентрації срібла за допомогою метода атомно-емісійної спектроскопії з індуктивно-зв'язаною плазмою на приладі Optima 2100 DV (Perkin Elmer, США) через 1 добу та 12 діб після приготування. Статистичну обробку результатів здійснювали з використанням стандартних комп'ютерних програм. Вірогідність різниці між групами оцінювали за допомогою критерію Стьюдента з поправкою Бонфероні.

55 Результати визначення концентрації срібла наведено в табл. 1.

Таблиця 1

Вміст срібла в рідких дисперсних системах на основі конденсату НЧ оксиду срібла при їх зберіганні (M±m)

Склад дисперсної системи	Концентрація срібла, мг/л	
	через 1 добу	через 12 діб
Конденсат НЧ+бідистильована вода (4)	43,99±0,20	20,81±0,04 ^{1,2}
Конденсат НЧ+ 2 % розчин 3-ГП (4)	4,97±0,39 ¹	10,08±0,10 ^{1,2}
Конденсат НЧ+6 % ПВП (5)	7,81±0,26 ¹	16,03±1,87 ^{1,2}
Конденсат НЧ+6 % ПВП+2 % 3-ГП (5)	53,72±0,49 ¹	37,20±0,10 ^{1,2}

Примітка: у дужках - кількість зразків; ¹ - p<0,05 у порівнянні з дисперсною системою на основі бідистильованої води (контроль); ² - p<0,05 у порівнянні з тією ж дисперсною системою через 1 добу.

Показано, що через 1 добу після приготування найбільший вміст цього елемента мала рідина, що містить НЧ оксиду срібла, стабілізовані похідним 3-ГП разом з ПВП. Він був в 1,2 рази вищий, ніж при диспергуванні конденсату НЧ у бідистильованій воді, та в 10,8 і 6,9 разу вищий за такий при використанні з метою стабілізації самого 2-етил-6-метил-3-ГП сукцинату або самого ПВП. Після тривалого зберігання одержаних дисперсійних систем із залишками осаду, що не міг бути видалений, рідина із НЧ оксиду срібла, стабілізованими похідним 3-ГП разом з ПВП, зберігала свою лідируючу позицію за вмістом срібла: він був у 1,8 разу вищий за аналогічний показник при диспергуванні НЧ у бідистильованій воді, в 3,7 разу - у водному розчині похідного 3-ГП та в 1,8 разу - у розчині ПВП. При цьому різниця між першим та другим визначенням для композитних НЧ становила 31 %, тоді як зміни концентрації срібла в інших дисперсних системах становили 52-122 %.

Отже, рідка дисперсна система, яка містить НЧ оксиду срібла, стабілізовані 2-етил-6-метил-3-ГП сукцинатом і ПВП, за вмістом срібла та стабільністю його концентрації при тривалому зберіганні має переваги перед іншими дослідженими нанорідинами.

Приклад 3. Антимікробна дія НЧ оксиду срібла, стабілізованих 2-етил-6-метил-3-ГП сукцинатом і ПВП, стосовно клінічних ізолятів

Для дослідження використовували штами *S. aureus*, *S. epidermidis*, *E. faecalis*, *N. sicca* *Vacilla* sp., виділені з ротової рідини студентів-добровольців. Чутливість виділених штамів мікроорганізмів до дисперсних систем на основі НЧ оксиду срібла вивчали кількісним методом серійних розведень за стандартною методикою [Наказ МОЗ України за № 167 від 05.04.2007 р. "Про затвердження методичних вказівок "Визначення чутливості мікроорганізмів до антибактеріальних препаратів". [Електронний ресурс]. - Режим доступу до документу: <http://www.moz.gov.ua>].

Результати дослідження наведені в таблиці 2. Вони свідчать, що найбільший бактеріостатичний ефект стосовно клінічних ізолятів мала дисперсна система, яка містила НЧ оксиду срібла, покриті похідним 3-ГП та ПВП. Усі дослідні ізоляти були чутливі до цієї системи, але епідермальний стафілокок виявився високочутливим у титрі 1:64. Антимікробна дія зазначених композитних НЧ перевершувала не тільки ефекти трьох інших нанорідин, а й еталонного антисептика хлоргексидину.

Отже, НЧ оксиду срібла, стабілізовані 2-етил-6-метил-3-ГП сукцинатом мають високу антимікробну активність проти мікроорганізмів клінічних ізолятів, яка стосується не тільки грамнегативних, а й грампозитивних бактерій і вища за таку в інших нанорідин та в референс-препарату.

Вплив рідких дисперсних систем на основі НЧ оксиду срібла та препарату порівняння на штами мікроорганізмів з клінічних ізолятів

Дисперсні системи	Штами мікроорганізмів				
	<i>S. aureus</i>	<i>S. epidermidis</i>	<i>E. faecalis</i>	<i>N. sicca</i>	<i>Bacillus sp.</i>
НЧ оксиду срібла+вода	0	0	0	0	1:1
НЧ оксиду срібла+3-ГП	1:2	1:1	1:1	0	1:2
НЧ оксиду срібла+ПВП	1:1	1:1	0	0	1:2
НЧ оксиду фібла+3-ГП+ПВП	1:8	1:64	1:4	1:16	1:2
Хлоргексидин	0	1:16	0	1:1	0

Примітка: на основному полі таблиці наведено найбільше розведення, в якому спостерігається бактеріостатична дія.

Приклад 5. Вплив композитних НЧ оксиду срібла, стабілізованих 2-етил-6-метил-3-ГП сукцинатом і ПВП, на мікробне обсіменіння ексудату спонтанно інфікованої рани.

5 У білих щурів-саміць лінії Wistar масою 180-200 г моделювали шкірно-м'язову рану в підщелепній ділянці, вводячи під уретановим наркозом підшкірно 0,5 мл 10 % розчину кальцію хлориду [Изучение лечебной эффективности многокомпонентной мази ЛНС / Медицина для всех и каждого. - [Электронный ресурс]. - Режим доступа: <http://med-for-all.ru/izuchenie-lechebnoj-effektivnosti-mnogokomponentnoj-mazi-lns>]. Через 2 доби некротичний струп видаляли з утворенням рани, яку лишали відкритою, двічі на день зрошуючи стерильним ізотонічним розчином натрію хлориду. На 5-у добу, коли ексудат набував гнійного характеру, починали лікування. Щурам 1-ої групи щоденно 2 рази на день рану зрошували 1 мл ізотонічного розчину натрію хлориду (контроль). У тварин 2-ої групи таким же чином застосовували 0,05 % розчин хлоргексидину біглюконату (препарат порівняння). Щурам 3-ї групи рану зрошували рідиною, яка містила НЧ оксиду срібла, стабілізовані 2-етил-6-метил-3-ГП сукцинатом і ПВП, і була виготовлена, як описано в прикладі 1. На 1-у, 3-ю, 7-у та 10-у добу від початку лікування в ексудаті визначали мікробне число - кількість колоніє-утворюючих одиниць (КУО) в перерахунку на 1 мг. Одержані результати обробляли методами непараметричної статистики (точний метод Фішера).

20 Встановлено, що на початку лікування мікробний пейзаж рани у всіх тварин мав поліморфний характер з переважанням кокової мікрофлори. Динаміка кількісних показників мікробного обсіменіння ексудату наведена в таблиці 3. Вона свідчить, що на початку лікування (1-а доба) мікробне обсіменіння ексудату було однаковим у всіх групах. На 3-ю добу спостерігалось зменшення числа КУО в щурів із використанням хлоргексидину. На 7-у та 10-у добу і хлоргексидин, і рідина, що містить НЧ оксиду срібла, стабілізовані похідним 3-ГП і ПВП, рівною мірою зменшували мікробне обсіменіння ексудату. При цьому досліджувана нанорідина прискорювала скорочення площі рани в порівнянні з контролем, що було подібно до дії референс-препарату.

30 Отже, НЧ оксиду срібла, стабілізовані в рідині 2-етил-6-метил-3-ГП сукцинатом і ПВП, демонструють антисептичну та регенераторну дію при лікуванні спонтанно інфікованої шкірно-м'язової рани, яка не поступається дії еталонного антисептика хлоргексидину.

35 Таким чином, результати дослідів є підставою для висновку, що одержання композитних НЧ оксиду срібла шляхом їх стабілізації 2-етил-6-метил-3-ГП сукцинатом і ПВП низькомолекулярним, забезпечує необхідні фізико-хімічні характеристики нанорідини, підвищує її антимікробну дію стосовно культур мікроорганізмів та надає антисептичних і регенераторних властивостей при лікуванні інфікованих ран.

Таблиця 3

Вплив НЧ оксиду срібла, стабілізованих 2-етил-6-метил-3-ГП сукцинатом і ПВП на мікробне обсіменіння ексудату спонтанно інфікованої рани

Групи тварин	Кількість КУО/мг x 10 ³			
	1-а доба	3-я доба	7-а доба	10-а доба
Контроль (4)	1955(45-5400)	928(650-1170)	715(200-1420)	110(50-250)
Хлоргексидин (4)	877(198-1502)	416(100-571) ¹	104(74-160) ¹	33(20-45) ¹
НЧ оксиду срібла+3-ГП +ПВП (4)	730(77-2010)	758(500-980)	44(14-82) ¹	31(21-47) ¹

Примітка: у дужках - кількість тварин у групі; ¹ - ртмф≤0,025 у порівнянні з контроль.

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

- 5 Спосіб одержання наночастинок оксиду срібла з антимікробними властивостями, що включає їх стабілізацію похідним 3-гідроксипіридину та високомолекулярною сполукою, який **відрізняється** тим, що композитні наночастилки виготовляють з конденсату наночастинок оксиду срібла (10 нм), осаджених на кристали натрію хлориду, шляхом їх диспергування в розчині ПВП низькомолекулярного разом з 2-етил-6-метил-3-гідроксипіридину сукцинатом і
- 10 застосовують для антимікробної дії.

Комп'ютерна верстка Л. Бурлак

Державна служба інтелектуальної власності України, вул. Урицького, 45, м. Київ, МСП, 03680, Україна

ДП "Український інститут промислової власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601